

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 245 | Datum 24 Februari – 2 Maart

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 58 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

25 februari: Een onlangs gepubliceerd rapport van het Nederlandse Ministerie van Justitie en Veiligheid bevestigt dat de Turkse autoriteiten nog steeds personen opsluiten, vervolgen en sociaal uitsluiten die worden beschuldigd van banden met de Gülen-beweging, ondanks internationale juridische uitspraken die het bewijsmateriaal dat in dergelijke zaken wordt gebruikt, in diskrediet brengen.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

27 februari: Het kantoor van de gouverneur van Van heeft een verbod van 15 dagen opgelegd aan alle openbare bijeenkomsten, protesten, evenementen en gerelateerde intochten in de provincie van 26 februari tot 12 maart 2025.

27 februari: Gendarmerietroepen blokkeerden de mars van mijnwerkers in het district Nallıhan in Ankara toen ze protesteerden tegen de privatisering van de thermische elektriciteitscentrale en mijn van Çayırhan.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

26 februari: Turkije behoort tot de top 10 landen met de grootste daling in vrijheden in het afgelopen decennium, met een daling van 22 punten sinds 2014 en blijft geclassificeerd als "Niet Vrij" in het Freedom in the World 2025-rapport van Freedom House.

27 februari: Een Turkse rechtbank heeft journalist Nevşin Mengü veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van 15 maanden voor het naar verluidt verspreiden van "terroristische propaganda" in een YouTube-interview met voormalig PYD-leider Salih Muslim.

28 februari: De Turkse zakenman Cem Köksal, voormalig CEO van Zorlu Holding, werd verboden om naar het buitenland te reizen nadat hij was aangehouden vanwege een interne e-mail waarin de nadruk werd gelegd op het seculiere standpunt van het bedrijf over de Ramadanvieringen.

VRIJHEID VAN GODSDIENST

27 februari: Onbekende aanvallers vielen de Rıza Tanrıverdi Cemevi in Adiyaman aan met pepperspray terwijl er gelovigen binnen waren.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

24 februari: Het Turkse ministerie van Binnenlandse Zaken heeft burgemeester Mehmet Alkan van Kağızman uit zijn functie ontheven nadat hij was veroordeeld tot meer dan zes jaar gevangenisstraf voor vermeend lidmaatschap van een terroristische organisatie, en de districtsgouverneur benoemd tot trustee.

26 februari: In totaal werden 21 samenvattingen van procedures ingediend bij het Turkse parlement om de parlementaire immuniteit van vier oppositieleden op te heffen: CHP's Cemal Enginyurt, DEM Party's Öznur Bartın en Vezir Coşkun Parlak en TİP-leider Erkan Baş.

KOERDISCHE MINDERHEID

25 februari: De Turkse auteur, regisseur en journalist Ruhi Karadağ is veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van 15 maanden omdat hij naar verluidt terroristische propaganda zou hebben verspreid in zijn boek uit 2013 over de mislukte vredesbesprekingen met de PKK.

26 februari: De X-accounts van drie Koerdische journalisten in Turkije, Abdurrahman Gök, Oktay Candemir en Ruşen Takva, zijn geblokkeerd na een verzoek van de overheid, waarin hij zich beroept op zorgen over de "nationale veiligheid".

26 februari: Het Turkse ministerie van Cultuur en Toerisme heeft de film Oy'una Geldik, geregisseerd door de eerder gevangen pro-Koerdische filmmaker Kazım Öz, verboden op grond van artikel 4 van wet nr. 5224 over de evaluatie, classificatie en ondersteuning van bioscoopfilms.

1 maart: De verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK) heeft een staakt-het-vuren met Turkije afgekondigd na een oproep van de gevangen leider Abdullah Öcalan om zich te ontbinden. De PKK eist echter betere omstandigheden voor Öcalan voordat zijn oproep volledig wordt uitgevoerd.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

27 februari: Een nieuw rapport van de afdeling Istanbul van de Human Rights Association (İHD) heeft ernstige overbevolking, medische verwaarlozing en mishandeling in gevangenissen in de regio Marmara in 2024 gedocumenteerd, met details over 1.099 gevallen van mishandeling, 769 medische klachten en 1.105 schendingen van communicatierechten, terwijl ook de aandacht wordt gevestigd op de benarde situatie van kinderen die bij opgesloten moeders wonen.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

27 februari: Koerdisch geleide Syrische Democratische Krachten (SDF) meldden dat 12 mensen, waaronder vier strijders, zes burgerarbeiders en twee herders, werden gedood bij Turkse luchtaanvallen gericht op een militaire positie en burgerlocaties in Al-Shaddadi.

GENDERRECHTEN

28 februari: Het Turkse ministerie van Justitie heeft een wetsvoorstel ingediend dat procedures voor geslachtsverandering zou beperken en publieke uitingen van LGBTQ+-identiteit zou criminaliseren, de minimumleeftijd voor transitie zou verhogen naar 21 en gevangenisstraffen zou invoeren voor handelingen die als "in strijd met het biologische geslacht" worden beschouwd.